

ἐπαρξαι⁵², ἀγαπήν⁵³ δ' ἂν, εἰ τοῦ ἑαυτοῦ ἔθνους ἄρχων διαγένοιτο⁵⁴. καὶ ὁ Θραξ Θρακῶν, καὶ ὁ Ἰλλυριὸς Ἰλλυριῶν⁵⁵. καὶ τᾶλλα δὲ ὡσαύτως ἔθνη ἀκούομεν⁵⁶. τὰ γοῦν ἐν τῇ Εὐρώπῃ⁵⁷ ἐτι καὶ νῦν αὐτόνομα εἶναι λέγεται, καὶ λελύσθαι⁵⁸ ἀπ' ἀλλήλων. Κύρος δὲ, παραλαβὼν ὡσαύτως οὕτω καὶ τὰ ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἔθνη αὐτόνομα ὄντα, ὁρμηθεὶς⁵⁹ σὺν ὀλίγῃ Περσῶν στρατιᾷ, ἐκόντων μὲν ἡγήσατο⁶⁰ Μήδων, ἐκόντων δὲ Ἰρκανίων· κατεστρέψατο δὲ Σύρους, Ἀσσυρίους, Ἀραβάς, Καππαδόκας, Φρύγας ἀμφοτέρους, Αὐδοὺς, Κᾶρας, Φοίνικας, Βαβυλωνίους· ἤρξε δὲ καὶ Βακτριῶν καὶ Ἰνδῶν, καὶ Κιλικίων· ὡσαύτως δὲ Σακῶν καὶ Παφλαγόνων, καὶ Μαριανδυνῶν⁶¹, καὶ ἄλλων δὲ παμπόλλων ἐθνῶν, ὧν οὐδ' ἂν τὰ ὀνόματα ἔχοι τις⁶² εἰπεῖν. Ἐπῆρξε⁶³ δὲ καὶ Ἑλλήνων τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ⁶⁴. καταβάς δὲ ἐπὶ θάλατταν, καὶ Κυπρίων καὶ Αἰγυπτίων⁶⁵.

Καὶ τοίνυν τούτων τῶν ἐθνῶν ἤρξεν, οὐθ' ἑαυτῷ ὁμογλώττων ὄντων⁶⁶, οὔτε ἀλλήλοις· καὶ ὁμῶς ἐδυνήθη ἀφικέσθαι⁶⁶ μὲν ἐπὶ τοσαύτην γῆν τῷ ἀφ' ἑαυτοῦ φόβῳ⁶⁷, ὥστε καταπληῆξαι πάντας, καὶ μηδὲνα ἐπιχειρεῖν αὐτῷ⁶⁸. ἐδυνήθη δὲ ἐπιθυμίαν ἐμβαλεῖν τοσαύτην τοῦ πάντας αὐτῷ χαρίζεσθαι⁶⁹, ὥστε αἰετὶ τῇ αὐτοῦ γνώμῃ ἀξιούν⁷⁰ κυβερνᾶσθαι. Ἀνηρτήσατο⁷¹ δὲ τοσαῦτα φύλα⁷², ὅσα καὶ διελθεῖν⁷³ ἔργον ἐστίν⁷⁴, ὅποι ἂν ἄρξηται τις πορεύεσθαι ἀπὸ τῶν βασιλείων⁷⁵ ἥν τε πρὸς ἑω, ἥν τε πρὸς ἐσπέραν, ἥν τε πρὸς ἄρκτον, ἥν τε πρὸς μεσημβρίαν. Ἡμεῖς μὲν δὴ ὡς ἄξιον ὄντα θαυμάζεσθαι τοῦτον τὸν ἄνδρα, ἐσκεψάμεθα⁷⁶, τίς ποτ' ὦν γενεάν⁷⁷, καὶ ποίαν τινὰ φύσιν ἔχων, καὶ ποῖα τινὶ παιδείᾳ παιδευθεὶς, τοσοῦτον διήνεγκεν⁷⁸ εἰς τὸ ἄρχειν ἀνθρώπων. Ὅσα οὖν καὶ ἐπυθόμεθα⁷⁹ καὶ ἡσθησθαι⁸⁰ δοκοῦμεν περὶ αὐτοῦ, ταῦτα πειρασόμεθα διηγήσασθαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Ἡ παρὰ Πέρσαις ἀγωγή τῶν νέων.

Πατὴρ⁸¹ μὲν δὴ λέγεται ὁ Κύρος γενέσθαι Καμβύσου, Περσῶν Βασιλέως (ὁ δὲ Καμβύσης οὗτος τοῦ Περσειδῶν γένους⁸² ἦν, οἱ δὲ Περσείδαι⁸³ ἀπὸ Περσέως κληῖζονται⁸⁴). μητὴρ δὲ ὁμολογεῖται⁸⁵ Μανδάνης γενέσθαι· ἥ δὲ

52) Νὰ ἄρξῃ ἄλλου ἐκτὸς τοῦ ἐδικοῦ του. Τοῦτο σημαίνει ἡ Ἐπί.

53) Εὐχαριστεῖται. 54) Γίνῃ καὶ διαμείνῃ. 55) Ἡ Ἰλλυρία ἄνω τῆς Ἠπείρου παρὰ τὸν Ἀδριατικὸν κόλπον. 56) Ποιοῦντα. 57) Ἑθνη. 58) Ὅτι εἶναι λελυμένα, ἀνεξάρτητα.

59) Κινήσας, ἀρχίσας τὴν βασιλείαν του. 60) Ἐκυρίευσε. 61) Ὅλα αὐτὰ ἔθνη τῆς Ἀσίας. Αἰεὶ δὲ Φρύγας ἀμφοτέρους, διότι ἡ Φρυγία διηγεῖτο εἰς μεγάλην, τὴν μεσόγειον, καὶ μικράν, τὴν περὶ τὸν Ἑλλήσποντον. 62) Ἦθελε δυνθῆ τις.

63) Ἐννοεῖ τοὺς κατοικοῦντας τὴν δυτικὴν παραλίαν τῆς μικρᾶς Ἀσίας.

64) Ἐπῆρξε. 65) Ἐχόντων τὴν αὐτὴν γλῶσσαν αὐτῷ. 66) Νὰ φοβῶν, νὰ ἐκταθῇ εἰς τὸ σπιν γῆν, νὰ τὴν κυριεύσῃ. 67) Διὰ τοῦ φόβου τὸν ὅποιον ἐνέπνευσεν. 68) Νὰ ἐπιχειρῇ τι, νὰ κινήθῃ κατ' αὐτοῦ. 69) Νὰ ἐμπνεύσῃ ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ πράττωσιν ὅλοι ὅ,τι τῷ ἤρεσκε. 70) Ἀξιοῦν (πάντας), νὰ ἀπαιτῶσι, νὰ θέλωσι νὰ κυβερνῶνται κατὰ τὴν αὐτοῦ γνώμην.

71) Προσῆρτησεν εἰς ἑαυτόν. 72) Φυλὰς, ἔθνη. 73) Νὰ τὰ διατρέξῃ, νὰ τὰ περιέλθῃ.

74) Ἐργῶδες, δύσκολον. 75) Ἀπὸ τὴν κατοικίαν τοῦ βασιλέως, ἀπὸ τὴν καθέδραν τοῦ Κύρου. 76) Ἐσκεψάμεθα (μεταβατικῶς) τοῦτον τὸν ἄνδρα. Ἐξετάσαμεν περὶ αὐτοῦ τοῦ ἀνδρός. 77) Κατὰ τὴν γενεάν. 78) Διέφερον, ὑπεραίχε τῶν ἄλλων.

79) Ἠκούσαμεν. 80) Φαίνεται ὅτι ἐνοήσαμεν. Ἰδ. καὶ Κύρ. Παιδ. Γ', ἀ. 14

81) Ἐκ πατρός, ἡ υἱὸς πατρός. 82) Ἐκ τοῦ γένους. 83) Οἱ Πέρσαι διηρῶντο εἰς διάφορα γένῃ καὶ φυλὰς. 84) Φημιζονται, λέγονται καταγομνομένοι. 85) Εἶπε Δέγεται καὶ ἦδη ὁμολογεῖται, διότι ἡ ἐκ πατρός καταγωγὴ τοῦ δὲν νομίζεται τόσον βεβαία ὅσον ἡ ἐκ μητρός.